

Destroying Pre-embryos: When Does Humanity Begin?

Matthew Nitzanim

A dark blue diagonal graphic that starts from the bottom left corner and extends towards the top right corner, creating a triangular shape in the bottom right of the slide.

IVF PROCESS

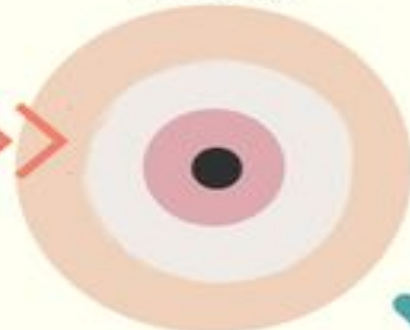
Tests &
Diagnosis

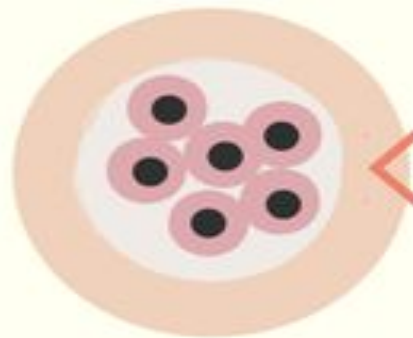
Ovarian
stimulation

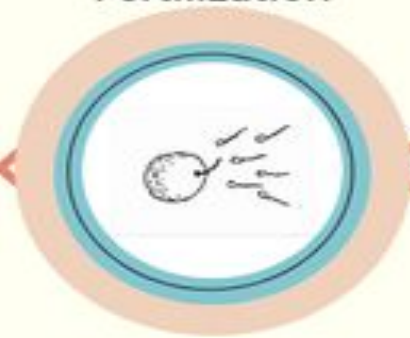
Egg
retrieval

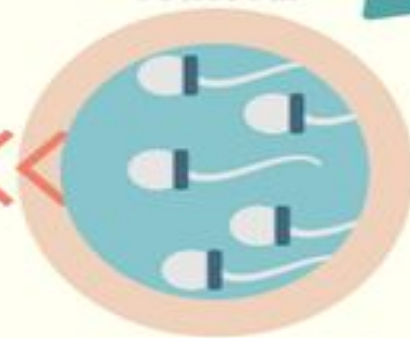
Embryo
transfer

Fertilization

Sperm
retrieval

Options for Surplus Fertilized Pre-Embryos:

- ❖ Disposal
- ❖ Donation for Research
- ❖ Donation for
Implantation
- ❖ Perpetual Freezing...

“A Woman Gave Birth From an Embryo Frozen for 24 Years,” *The Atlantic*, Dec. 2017

“This embryo and I could have been best friends.”

- Tina Gibson, mother of Emma

Revealed: Israel Is Storing 1 Million Frozen Embryos, Some From the '80s

A million embryos, created during fertility treatments, are languishing in liquid nitrogen in Israeli hospitals. Some belong to couples who are well past the age of parenting or have died. Storage space is growing scarce and preserving the embryos costs billions – but no one dares destroy them. The reason, in part, is the Holocaust

Save

Zen Read

יבמות סט ב

עד ארבעים מ"א בעלמא היא

Bavli Yevamot 69b

Up to forty days [the embryo] is mere fluid.

משנה נדה ג:ז

המפלת ליום מ' - אינה חוששת לולד

Mishna Nida 3:7

One who miscarries prior to forty days may presume no fetus was formed.

On Fetal Reduction and the Halakhic Status of Embryos in the Laboratory, R. Chayim David Halevi (Assia: 48-49, 1990)

All fertilized pre-embryos, as long as they are in the laboratory, have no status as a fetus. Shabbat may not be desecrated for their sake, and it is permissible to dispose of those which were not selected for implantation, for the prohibition on abortion only applies [once the embryo is] in the womb.

על דילול עוברים והמעמד ההלכתי של עוברים במבחנה, רב חיים דוד הלוי (אסיא, מז-מח, 1990)

כל הביציות שהופרו בזמן שהן במבחנה, אין עליהן כלל ועיקר דין עובר, ואין מחללין עליהן את השבת, ומותר לזורקן אם לא נבחרו להשתלה, משום שאין דין הפלה אלא מרחם אשה דווקא.

Shevet Halevi 10:231

It is not so regarding the adjoining of the husband's gametes and the wife's gametes externally, for without a womb [the embryo] will never develop; it is clear that at that point it is not considered a soul/person ... rather as 'seed' and not at all as a fetus.

שבט הלוי ח"י סימן רלא

לא כן הרכבת זרע הבעל וזרע האישה
מבחוץ דבלי רחם לא יתפתח לעולם,
פשיטא דעדיין אינו נקרא נפש ... רק
כזרע ולא כלל כעובר.

“Destroying Fertilized Pre-Embryos in Halakhic Perspective,” R. Yair Ben-Menachem (Tel Aviv Rabbinical Court, 2016)

And it seems to me to apply the halakha similarly in this case, and if in fact the fear of God has touched the hearts of the spouses, they should withhold by any means from instructing that the fertilized pre-embryos be actively destroyed, and we as rabbis should surely shouldn't instruct so either. For it is clear from the sources cited how much our saintly sages took care to avoid any possible destruction of seed that bears the possibility of life...

And although the fertilized pre-embryos do not yet have the status of souls nor the prohibition of abortion, nonetheless **the prohibition on destroying seed would extend to destroying [the pre-embryos] or instructing as such...**

השמדת ביציות מופרות באספקלריה הלכתית - הרב יאיר בן מנחם (בית הדין הרבני האזורי תל אביב יפו, תשע"ו)

וממוצא דבר נראה לי אני הקטן והדל שיש להוציא הלכה גם לנידון דידן, ולו נגעה יראת ה' בלבו של הבעל ובלבה של האישה יימנעו גם הם מכול וכול מלהורות על השמדה בידיים של הביציות המופרות, וגם אנו כמורי הוראה וודאי לא נצווה על כך, שהרי מכל האמור לעיל נראה עד כמה חשו רבותינו הקדושים והטהורים לכל חשש של איבוד או השחתת זרע שיש בו סיכוי לחיים ...

והגם שבביציות המופרות אין עדיין גדר נפש ואיסור הפלה, מכל מקום **מדין השחתת זרע יש איסור להשחיתן בידיים או אף להורות על כך...**

Rav Pealim (3:EHE:2)

It must be the case that the prohibition of destroying seed is not due to the fact that this semen could have produced a child yet us being destroyed. Rather, the prohibition is on not having relations in the standard fashion, directing the semen to a female womb as established by the Creator as the nature and order of the world.

רב פעלים (חלק ג – אבן העזר סימן ב)

צריך לומר דהשחתת הזרע אין איסורו משום דהזרע הזה היה יוצא ממנו ולד וזה מאבדו, אלא האיסור הוא דאינו משמש כאורחיה להטיל זרעו ברחם הנקבה במקום אשר נתקן ונתייסד מאת הבורא יתברך בטבעו ומנהגו של עולם

Chavot Yair #31

It is certainly forbidden to cause the death of a fetus, for doing so is no better than 'the killers of children,' and [the Sages] spoke at great length regarding the prohibition of wasting seed, for from every drop there ought to be formed a holy child.

חוות יאיר (סימן לא)

"דודאי אסור לכתחילה לגרום מיתה לעובר, דלא עדיף מ'שחטי הילדים' והפליגו באסור הוצאת שכבת זרע לבטלה שהרי ראוי הוא שמכל טיפה יהיה נוצר זרע קודש."

“Destroying Fertilized Pre-Embryos in Halakhic Perspective,” (Continued)

... unless it can be done **indirectly** [grama] would the Binyan Tziyon permit it, or one could rely on the view of the Avnei Nezer and have it done by **an unmarried woman**.

And I know that what I have written is not in accordance with the view of R. Chayim David Halevi, who ruled that fertilized pre-embryos have no status as fetuses whatsoever... but what happened to the prohibition on destroying seed?

Therefore it seems to me, that at the very least we ought not allow their mere ‘disposal’, and perhaps he himself similarly meant that it should be done **indirectly or by an unmarried woman**.

השמדת ביציות מופרות באספקלריה הלכתית (המשך)

... ורק אם תימצא דרך גרמא הרי שלדעת הרב בנין ציון אין לאוסרה, או אם יבקשו לסמוך על רבנו הגאון הקדוש האבני נזר הרי שיוכלו לעשות זאת על ידי אישה רווקה.

והנה ידעתי כי דברים אלה שהעליתי הם שלא כדברי כבוד הגר"ד הלוי זצ"ל שהסיק שביציות מופרות אין להן כלל ועיקר דין עובר... מכל מקום איסור השחתת זרע שבהן להיכן הלך?

ועל כן נראה לי, אני הזעיר והדל, שלכל הפחות ראוי שלא להתיר "לזורקן", ואפשר שגם הוא בגודלו לא כיוון אלא שיעשו זאת בדרך גרמא או על ידי האישה רווקה, וכנ"ל.

Avnei Nezer, EHE 79:10

Therefore it seems that the woman is prohibited from destroying seed, for since she has a husband she is responsible for his obligation to procreate... Yet this is only if she herself inserts the 'cloth', but if another woman, who is not married and thus not party to the prohibition on destroying seed, there is no prohibition in doing so. And the fact that the semen leaves her body is not prohibited, for she performed no act [to that end].

Yet even if she performs the removal on her own, in my opinion there would be no prohibition involved, in accordance with the view of Tosfot and Rosh ... and the reasoning is stated by Rosh, that the prohibition [on destroying seed] applies only at the time of ejaculation, that it not be done for waste, and this reasoning is a salve to the eyes for those who understand.

אבני נזר אבן העזר סימן עט ס"ק י'

"ולפי זה שפיר מוזהרת שלא להשחית זרע כיון שיש לה בעל היא מצווה על פריה ורביה של בעלה... וכל זה אם בעצמה משימת המוך, אבל אם אשה אחרת שאין לה בעל שאינה מצווה על פריה ורביה ואינה בערבות על פריה ורביה אין איסור אם תפליט זרע שלה, ומה שהזרע יוצא ממנה אין איסור עליה ... כיון שאינה עושה מעשה.

אך אף אם היא בעצמה תפליט לפי עניות דעתי אין איסור וכדעת תוספות ורא"ש ... והטעם כמ"ש בתוספי הרא"ש כי אין איסור רק בשעת חימום שלא יהי לבטלה, וטעם ההוא קלורין לעיניים למבינים."

The Moral Function of Ritual:

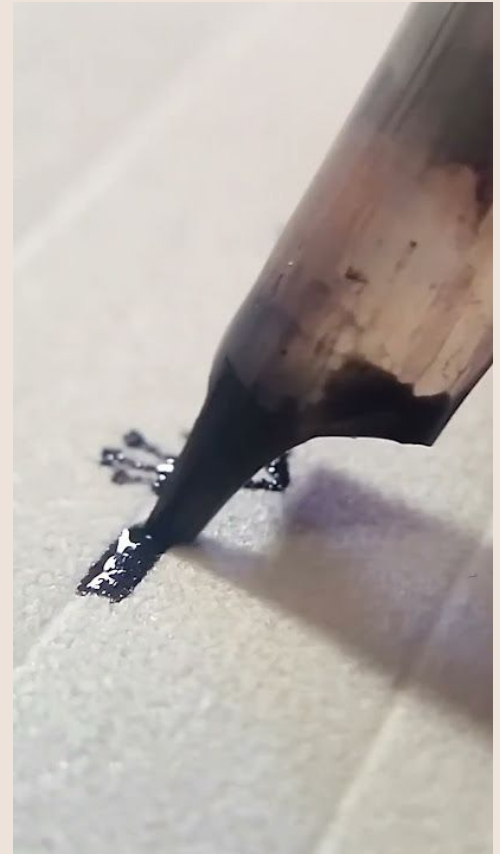
When a ritual functions as a placeholder for a locally inactionable set of values, thereby affirming that the action undertaken **overrides**, but does not **negate**, the given set of values

“Divine Representations and the Value of Embryos,” Noam Zohar, in *Jews and Genes: The Genetic Future in Contemporary Jewish Thought* (2015), p. 57-58

The discomfort many of us feel when such a use of embryos [feeding cats] is suggested reflects an intuitive sense of their value. What we need is a conceptual language to express this intuition. Can our tradition provide terms for defining the value of such an entity? True, such an embryo lacks human form and is therefore not in the image of God. Even with the aid of great magnification, it is not a visual representation of the divine. But the embryo has something that a cadaver lacks - namely, the full genetic code with the living capacity to develop into a unique human being.

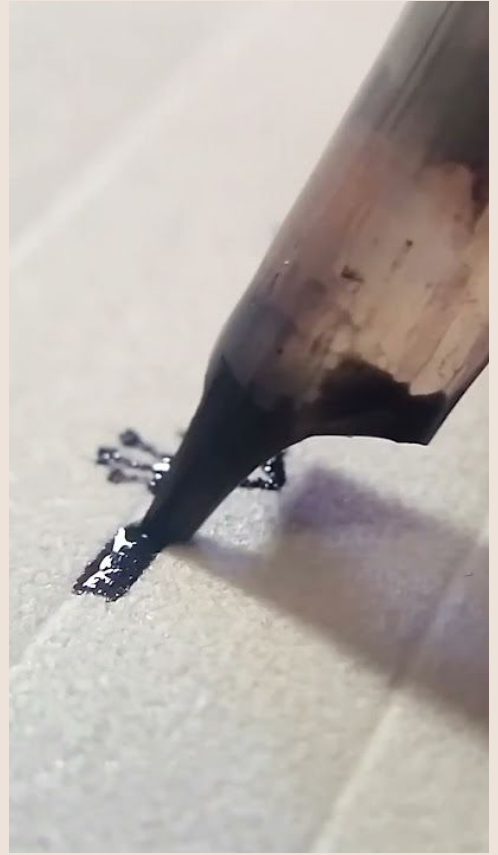
Hence, I want to suggest that it is emblematic of the divine in another way: not as an image but as a name. In the halakhic tradition, inscriptions of the divine Name are endowed with holiness and require great respect. Perhaps, by analogy, similar respect might be due toward an early stage embryo.

Context

Intention

Overriding values

Coming up ahead:

- Can embryos be donated to other couples? In such a case (or in a misimplantation) who are the recognized parents?
- Who ought to bear the cost of cryopreservation?
- How might the advent of artificial wombs change our thinking on abortion, parenthood, and personhood?
- How should we think about predictive, approximated pre-natal testing?